

Μηνιαίο Ενημερωτικό Τεύχος Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος

Μάρτιος 2025

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ .3

A. Επιχειρώ Πράσινα: Νέες Προσκλήσεις Ενισχύσεις Επενδύσεων 50.000.000€ για νησιωτικές περιοχές	3
B. Νέα Προγράμματα Ενίσχυσης Επιχειρηματικότητας στη Δυτική Μακεδονία Χρηματοδότησης έως το 80% για Υφιστάμενες και Νέες Επιχειρήσεις	7
Γ. Νέα Χρηματοδοτικά Προγράμματα: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).....	11
Δ. Ενημερωτικό Δράσης: Cash Rebate Greece FTV-Δράση Β' μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).....	17
Ε. Παράταση Υποβολής Αιτήσεων σε Πρόγραμμα Ενεργειακής Αναβάθμισης - Συστήματα Αποθήκευση στις επιχειρήσεις.....	24
ΣΤ. Επιχορήγηση φορέων κοινωνικής αλληλεγγύας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	26

2. ΘΕΜΑΤΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 29

A. Η Επίδραση των κλιματικών αλλαγών στην κατασκευαστική βιομηχανία	29
---	----

3. ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ..... 31

A. Μεμονωμένοι Σταθμοί Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας.....	31
--	----

4. ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ (ΕΠ) / ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ΟΥΜΕΔ) ΚΑΙ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ 37

A. Δημοσίευση ΚΥΑ της παρ.12 του αρ.46 του Ν.4982/2022 προς Διαβούλευση	37
---	----

5. ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 38

A. Ευρωπαϊκή Οδηγία NIS2 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ	38
--	----

**1. ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

A. Επιχειρώ Πράσινα: Νέες Προσκλήσεις Ενίσχυσης Επενδύσεων 50.000.000€ για νησιωτικές περιοχές

Στις 26 Μαρτίου 2025, ανακοινώθηκαν **δύο νέες δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων στις νησιωτικές περιοχές της Ελλάδας**, στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΔΑΜ 2021-2027» («Επιχειρώ Πράσινα»). Οι δράσεις αυτές με συνολικό προϋπολογισμό 50.000.000€, έχουν ως κύριο στόχο την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις πράσινες τεχνολογίες και τις καινοτόμες λύσεις. Οι πρωτοβουλίες αυτές απευθύνονται τόσο σε υφιστάμενες επιχειρήσεις που ήδη δραστηριοποιούνται σε νησιωτικές περιοχές, όσο και σε νέους επιχειρηματίες που επιθυμούν να ιδρύσουν τη δική τους επιχείρηση, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχόλησης σε περιοχές με μικρό πληθυσμό.

Η πρόσκληση αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή πρόκειται να δραστηριοποιηθούν σε νησιά με πληθυσμό έως 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής του έτους 2021. Οι νησιωτικές περιοχές που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο των δράσεων αυτών είναι σημαντικές για την ελληνική οικονομία και έχουν ιδιαίτερη ανάγκη για αναπτυξιακή στήριξη και ανανέωση.

Ορισμένα από τα νησιά που περιλαμβάνονται είναι:

- Φούρνοι Κορσεών (Δήμος Φούρνων Κορσεών, Νησί Θύμαινα)
- Άγιος Ευστράτιος (Δήμος Αγίου Ευστρατίου)
- Ψαρά (Δήμος Ηρωικής Νήσου Ψαρών)
- Οινούσσες (Δήμος Οινουσσών)
- Θηρασία (Δήμος Θήρας)
- Ανάφη (Δήμος Ανάφης)
- Ίος (Δήμος Ιητών)
- Σίκινος (Δήμος Σικίνου)
- Φολέγανδρος (Δήμος Φολεγάνδρου)
- Τέλενδος (Νήσος Τέλενδος)
- Ψερίμος (Νήσος Ψερίμος)
- Αγαθονήσι (Δήμος Αγαθονησίου)
- Αστυπάλαια (Δήμος Αστυπάλαιας)

- Λειψοί (Δήμος Λειψών)
- Άρκοι (Νήσος Άρκοι)
- Κάσος (Δήμος Ηρωικής Νήσου Κάσου)
- Κέα (Δήμος Κέας)
- Κύθνος (Δήμος Κύθνου)
- Νίσυρος (Δήμος Νισύρου)
- Κίμωλος (Δήμος Κιμώλου)
- Σέριφος (Δήμος Σερίφου)
- Σίφνος (Δήμος Σίφνου)
- Αμοργός (Δήμος Αμοργού)
- Δονούσα (Δήμος Αμοργού)
- Ηρακλεία (Δήμος Αμοργού)
- Κουφονήσια (Δήμος Αμοργού)
- Σχοινούσσα (Δήμος Αμοργού)
- Αντίπαρος (Δήμος Αντιπάρου)
- Μεγίστη (Καστελλόριζο) (Δήμος Μεγίστης)
- Τήλος (Δήμος Τήλου)
- Σύμη (Δήμος Σύμης)
- Χάλκη (Δήμος Χάλκης)
- Γαύδος (Δήμος Γαύδου)

Οι δράσεις χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), με σκοπό να συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου πολιτικής JS08.1 και της προτεραιότητας 1: «Ενίσχυση και προώθηση της επιχειρηματικότητας». Αυτές οι δράσεις στοχεύουν στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας μέσω βιώσιμων επενδύσεων και στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, η οποία θα βοηθήσει στην ενδυνάμωση των νησιωτικών περιοχών και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους. Η υποστήριξη των τοπικών επιχειρήσεων και η ανάπτυξη καινοτόμων πράσινων τεχνολογιών αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τη βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών και για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές με λιγότερους πόρους και περιορισμένη πρόσβαση σε επενδύσεις.

1. Ενίσχυση της Ίδρυσης Πολύ Μικρών και Μικρών επιχειρήσεων στις νησιωτικές περιοχές του Προγράμματος ΔΑΜ 2021-2027 («Επιχειρώ Πράσινα»)

- **Προϋπολογισμός προγράμματος:** 30.000.000€
- **Ελάχιστος και Μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός επένδυσης:** Από 20.000€ έως 150.000€
- **Δικαιούχοι :** Δικαιούχοι χρηματοδότησης είναι νέες και υπό σύσταση πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο σε τουλάχιστον έναν από τους επιλέξιμους ΚΑΔ της πρόσκλησης. Υπό σύσταση είναι οι επιχειρήσεις που θα υποβάλουν έναρξη εργασιών μετά την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης, ενώ νέες είναι οι επιχειρήσεις με λιγότερες από δύο πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις.
- **Ένταση ενίσχυσης:** 70% του προϋπολογισμού της επένδυσης, εκτός συγκεκριμένων δαπανών και ορίων.
- **Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:**
 - Κτιριακές εγκαταστάσεις
 - Έργα διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου
 - Μηχανήματα- Εξοπλισμός
 - Λοιπός εξοπλισμός
 - Μεταφορικά μέσα
 - Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών
 - Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των λοιπών κατηγοριών)

2. Ενίσχυση Υφιστάμενων Πολύ Μικρών και Μικρών επιχειρήσεων στις νησιωτικές περιοχές του Προγράμματος ΔΑΜ 2021-2027 («Επιχειρώ Πράσινα»)

- **Προϋπολογισμός προγράμματος:** 20.000.000€
- **Ελάχιστος και Μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός επένδυσης:** Από 20.000€ έως 150.000€
- **Δικαιούχοι :** Δικαιούχοι της χρηματοδότησης είναι οι υφιστάμενες πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις που θα υλοποιήσουν επενδυτικά σχέδια σχετιζόμενα με επιλέξιμες δραστηριότητες (ΚΑΔ). Ως υφιστάμενες θεωρούνται οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις, για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα αντίστοιχα φορολογικά έντυπα.

- **Ένταση ενίσχυσης:** 70% του προϋπολογισμού της επένδυσης, εκτός συγκεκριμένων δαπανών και ορίων.
- **Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:**
 - Κτιριακές εγκαταστάσεις
 - Έργα διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου
 - Μηχανήματα- Εξοπλισμός
 - Λοιπός εξοπλισμός
 - Μεταφορικά μέσα
 - Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών
 - Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των λοιπών κατηγοριών)

Προθεσμία Ολοκλήρωσης Επενδύσεων

Η ολοκλήρωση των χρηματοδοτούμενων έργων πρέπει να γίνει το αργότερο 18 μήνες από την ημερομηνία που θα γίνει η ηλεκτρονική κοινοποίηση της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Αυτή η έγκριση μπορεί να προκύψει είτε από την αξιολόγηση της αίτησης είτε από την αξιολόγηση μιας τυχόν ένστασης.

Υποβολή Αιτήσεων Χρηματοδότησης

Η αίτηση χρηματοδότησης πρέπει να υποβληθεί υποχρεωτικά και αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) στην ιστοσελίδα <https://app.opske.gr/>. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ: «Δικαιολογητικά Υποβολής / Ένταξης». Εάν δεν είναι πλήρως συμπληρωμένα όλα τα πεδία της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, η αίτηση δεν θα μπορεί να υποβληθεί και να προχωρήσει στην επόμενη φάση. Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων θα γίνει με βάση συγκριτική αξιολόγηση.

Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης θα ξεκινήσει στις 30 Απριλίου 2025 και η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων λήγει στις 30 Ιουνίου 2025 και ώρα 15:00.

**Β. Νέα Προγράμματα Ενίσχυσης Επιχειρηματικότητας στη Δυτική Μακεδονία
Χρηματοδότησης έως το 80% για Υφιστάμενες και Νέες Επιχειρήσεις**

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, στο πλαίσιο του προγράμματος «Δυτική Μακεδονία 2021-2027» του ΕΣΠΑ 2021-2027, ανακοίνωσε δύο νέες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας στην περιοχή. Οι εν λόγω δράσεις απευθύνονται τόσο σε υφιστάμενες όσο και σε νεοσύστατες επιχειρήσεις, με σκοπό την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, την υποστήριξη της καινοτομίας, καθώς και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Η χρηματοδότηση των δύο προγραμμάτων θα προέλθει από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), σε συνεργασία με την Ελληνική Πολιτεία, και θα ανέρχεται σε **12.000.000€**. Μέσω αυτών των δράσεων, επιδιώκεται η ενίσχυση της καινοτομίας, η ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην περιοχή, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην οικονομική ανάπτυξη της Δυτικής Μακεδονίας.

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας των δύο επικείμενων προσκλήσεων δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας του προγράμματος «Δυτική Μακεδονία 2021-2027», και κατόπιν πρωτοβουλίας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν σειρά τεχνικών προσαρμογών και παραμετροποιήσεων στην πλατφόρμα ΟΠΣΚΕ (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων), προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία υποβολής αιτήσεων από τις επιχειρήσεις και να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος.

Με την ολοκλήρωση αυτών των διαδικασιών, το επόμενο διάστημα αναμένεται να δημοσιοποιηθούν οι δύο προσκλήσεις, οι οποίες θα περιλαμβάνουν τα αναλυτικά στοιχεία και τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υποβολή των αιτήσεων από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

Αναφορικά με τα προγράμματα ενίσχυσης, παρακάτω αναφέρονται τα κύρια χαρακτηριστικά και οι βασικές λεπτομέρειες των δράσεων:

➤ 1^ο Πρόγραμμα: Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Ανάκαμψης – Στήριξη Υφιστάμενων Επιχειρήσεων

Το Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Ανάκαμψης αποσκοπεί στην ενίσχυση των υφιστάμενων επιχειρήσεων που επιθυμούν να επενδύσουν στην ανάπτυξή τους, να

εκσυγχρονίσουν τις υποδομές τους ή να ενισχύσουν τη δραστηριότητά τους. Είναι μια στρατηγική δράση που στοχεύει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και στην ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών μέσω στοχευμένων χρηματοδοτικών εργαλείων.

- Χρηματοδότηση και Επιδοτήσεις

Η συνολική δημόσια δαπάνη για την ενίσχυση των επιχειρήσεων μέσω του προγράμματος ανέρχεται σε **7.800.000€**, δίνοντας την ευκαιρία σε επιχειρήσεις από διάφορους τομείς να επωφεληθούν. Η χρηματοδότηση παρέχεται με πολύ ευνοϊκούς όρους, καλύπτοντας το **70%** των επιλέξιμων δαπανών και φτάνοντας το **80%** στις δαπάνες για προσωπικό, κάτι που καθιστά το πρόγραμμα εξαιρετικά ελκυστικό για όσες επιχειρήσεις επιθυμούν να αναπτύξουν το ανθρώπινο δυναμικό τους.

- Προϋπολογισμός και Περίοδος Υλοποίησης

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός για κάθε επιχειρηματικό σχέδιο κυμαίνεται από **25.000€** έως **300.000€**, δίνοντας σημαντικές δυνατότητες χρηματοδότησης τόσο για μικρές όσο και για μεσαίες επιχειρήσεις. Η περίοδος υλοποίησης των έργων είναι 24 μήνες, προσφέροντας αρκετό χρόνο για την αποτελεσματική ανάπτυξη και εφαρμογή των επενδυτικών σχεδίων.

- Δικαιούχοι

Οι επιχειρήσεις που μπορούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα πρέπει να είναι υφιστάμενες και να δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας, όπως:

- ✓ Αγροδιατροφική αλυσίδα: Επιχειρήσεις που εμπλέκονται στην παραγωγή, επεξεργασία και διανομή προϊόντων τροφίμων.
- ✓ Κυκλική οικονομία: Επιχειρήσεις που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανακύκλωση πόρων.
- ✓ Τουρισμός: Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα, από ξενοδοχεία έως τουριστικές υπηρεσίες.
- ✓ Δημιουργικές βιομηχανίες: Επιχειρήσεις στον τομέα της τέχνης, του πολιτισμού και της ψηφιακής παραγωγής.
- ✓ Βιομηχανία κατασκευών: Επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες ή προϊόντα στον τομέα των κατασκευών.

➤ **2ο Πρόγραμμα: Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Εκκίνησης – Χρηματοδότηση για Νέες και Υπό Σύσταση Επιχειρήσεις**

Το Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Εκκίνησης αποσκοπεί στη στήριξη νεοφυών (startups) και υπό σύσταση επιχειρήσεων, παρέχοντας τα απαραίτητα κεφάλαια εκκίνησης και διευκολύνοντας την ανάπτυξή τους με μειωμένο ρίσκο. Το πρόγραμμα στοχεύει να ενισχύσει την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στην περιοχή, προσφέροντας ευκαιρίες σε νέους επιχειρηματίες και νεοσύστατες εταιρείες να εδραιωθούν στην αγορά και να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους.

- **Χρηματοδότηση και Επιδότησεις**

Το συνολικό διαθέσιμο ποσό για την ενίσχυση των επιχειρήσεων μέσω αυτής της δράσης ανέρχεται **σε 4.200.000€**, παρέχοντας σημαντική χρηματοδότηση για τις επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια. Οι όροι της επιδότησης είναι παρόμοιοι με εκείνους του προηγούμενου προγράμματος, προσφέροντας 70% επιδότηση για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες και 80% για τις δαπάνες προσωπικού. Αυτό σημαίνει ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις μπορούν να επενδύσουν με λιγότερο κόστος και να ενισχύσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους χωρίς να επιβαρυνθούν οικονομικά σε μεγάλο βαθμό.

- **Προϋπολογισμός και Περίοδος Υλοποίησης**

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός για κάθε επιχειρηματικό σχέδιο κυμαίνεται **από 15.000€ έως 250.000€**, προσφέροντας μια ευρεία γκάμα χρηματοδότησης για διαφορετικούς τύπους νεοσύστατων επιχειρήσεων, από μικρές startups μέχρι πιο οργανωμένες επιχειρήσεις με μεγάλες αναπτυξιακές δυνατότητες. Η περίοδος υλοποίησης των έργων είναι επίσης 24 μήνες, δίνοντας στους επιχειρηματίες το χρόνο να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη των προϊόντων ή υπηρεσιών τους, να επενδύσουν στην υποδομή τους και να επεκταθούν στην αγορά.

- **Δικαιούχοι**

Αυτό το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέες και υπό σύσταση επιχειρήσεις, που βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης και αναζητούν χρηματοδότηση για να ενισχύσουν τις δραστηριότητές τους. Επιλέξιμες για χρηματοδότηση είναι οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια του προγράμματος και δραστηριοποιούνται σε τομείς που προάγουν την καινοτομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Συνολικά, οι δύο δράσεις του προγράμματος «Δυτική Μακεδονία 2021-2027» προσφέρουν μοναδικές και στρατηγικές ευκαιρίες χρηματοδότησης για επιχειρήσεις που επιθυμούν είτε να επεκταθούν και να εκσυγχρονιστούν, είτε να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους από τα πρώτα τους βήματα. Μέσω αυτών των χρηματοδοτικών εργαλείων, οι επιχειρηματίες της περιοχής μπορούν να ενισχύσουν τη δραστηριότητά τους, να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους στην αγορά και να συμβάλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ενισχύοντας τη δυναμική της τοπικής οικονομίας.

Η χρηματοδότηση παρέχεται με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους και αποσκοπεί στην ενίσχυση της καινοτομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης σε στρατηγικούς τομείς για την περιοχή, όπως η αγροδιατροφική αλυσίδα, η κυκλική οικονομία, ο τουρισμός και οι δημιουργικές βιομηχανίες. Το γεγονός ότι η χρηματοδότηση καλύπτει σημαντικό ποσοστό των δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών προσωπικού, επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αναπτύξουν τις ομάδες τους, να επενδύσουν στην ενίσχυση των υποδομών τους και να βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους, εξασφαλίζοντας την ανταγωνιστικότητά τους μακροπρόθεσμα.

Η χρήση του ΟΠΣΚΕ για την υποβολή αιτήσεων, σε συνδυασμό με την ψηφιακή υποστήριξη, καθιστά την όλη διαδικασία γρήγορη, αποδοτική και χωρίς περιττούς γραφειοκρατικούς φραγμούς, επιτρέποντας την άμεση απορρόφηση των διαθέσιμων κονδυλίων από τις επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια.

Αυτό το ολοκληρωμένο πλαίσιο στήριξης, σε συνδυασμό με την ευνοϊκή χρηματοδότηση, δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων, καθιστώντας την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας έναν ιδιαίτερα ελκυστικό και δυναμικό προορισμό για νέες επενδύσεις και για επιχειρηματίες που επιθυμούν να επενδύσουν σε βιώσιμες και καινοτόμες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Επισημαίνεται ότι μία από τις βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής για τις δύο δράσεις είναι ότι οι δικαιούχοι **δεν πρέπει να συμμετέχουν σε αίτηση που έχει εγκριθεί στο πλαίσιο των Δράσεων του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» του ΕΣΠΑ 2021-2027.**

Οι αιτήσεις και για τα 2 προγράμματα αναμένεται να ξεκινήσουν στις 3 Απριλίου του 2025 και να μείνουν ανοιχτές για υποβολές επενδυτικών σχεδίων μέχρι τις 3 Ιουλίου 2025, δίνοντας στους ενδιαφερόμενους αρκετό χρόνο για να καταθέσουν τις

επιχειρηματικές τους προτάσεις. Η υποβολή των αιτήσεων θα πραγματοποιείται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), διευκολύνοντας τη διαδικασία και επιτρέποντας τη γρήγορη και αποδοτική υποστήριξη των επιχειρηματιών.

Οι λεπτομέρειες σχετικά με το κάθε πρόγραμμα και οι αναλυτικές οδηγίες για τη συμμετοχή θα αναφέρονται αναλυτικά σε κάθε πρόσκληση μόλις δημοσιευτεί. Αυτές οι πληροφορίες θα περιλαμβάνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την αποδοχή και αξιολόγηση των προτάσεων.

Πατήστε εδώ

Γ. Νέα Χρηματοδοτικά Προγράμματα: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Στις 20 Μαρτίου 2025, δημοσιεύτηκαν στη Διαύγεια τέσσερις νέες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, με στόχο την υποστήριξη μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα της ενέργειας, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Ειδικότερα, ανακοινώθηκε η διάθεση **140.000.000€** μέσω τεσσάρων νέων προγραμμάτων, που στοχεύουν στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων στους τομείς της παραγωγής ΑΠΕ, της ανάπτυξης ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Αυτά τα προγράμματα έχουν ως κεντρικό στόχο την υποστήριξη των περιοχών της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης, προσφέροντας σημαντικές ευκαιρίες χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να επενδύσουν σε καθαρές και βιώσιμες μορφές ενέργειας.

Ταυτόχρονα, οι δράσεις αυτές αναμένεται να συμβάλουν ενεργά στην κοινωνική και οικονομική μετάβαση των περιοχών αυτών, οι οποίες πλήττονται από τη διαδικασία της απολιγνιτοποίησης. Στόχος είναι η στήριξη της μετάβασης αυτών των περιοχών σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκύπτουν από την απολιγνιτοποίηση.

Παρακάτω τα βασικά χαρακτηριστικά των 4 νέων προσκλήσεων:

1. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων μεγάλων επιχειρήσεων για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σε περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας & Μεγαλόπολης

- **Προϋπολογισμός προγράμματος:** 40.000.000€
- **Ελάχιστος και Μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός επένδυσης:** Από 5.000.000€ έως 45.000.000€
- **Δικαιούχοι :** Μεγάλες επιχειρήσεις που θα υλοποιήσουν επενδυτικά σχέδια στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.) Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης. Η επένδυση πρέπει να αφορά τουλάχιστον έναν από τους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας, όπως ορίζεται στο Παράρτημα II της πρόσκλησης. Οι επιχειρήσεις πρέπει να είναι «υφιστάμενες», δηλαδή να έχουν ξεκινήσει τις εργασίες τους πριν από την 01/01/2023
- **Ένταση ενίσχυσης:** Από 30% έως 75% του προϋπολογισμού της επένδυσης
- **Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:**
- **Επενδυτικές Δαπάνες:**
 - Στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανανεώσιμου υδρογόνου και συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, περιλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας (σύμφωνα με την Οδηγία 2018/2001)
 - Μέγιστο ποσοστό επιλέξιμων δαπανών: 100% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού
- **Λοιπές Δαπάνες:**
 - Στην παραγωγή ενέργειας και τεχνολογίες υψηλής απόδοσης που δεν καλύπτονται από την προηγούμενη κατηγορία
 - Μέγιστο ποσοστό επιλέξιμων δαπανών: 100% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού
- **Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων με Αναπηρία:**
 - Μέγιστο επιλέξιμο ποσό: 60.000€ συνολικά για την επιχείρηση και έως 15.000€ ανά Εργαζόμενο με Αναπηρία (ΕΜΕ)
 - Επιλέξιμο ποσοστό: 100% του μισθολογικού κόστους για την απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία

2. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σε περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας & Μεγαλόπολης

- **Προϋπολογισμός προγράμματος:** 40.000.000€
- **Ελάχιστος και Μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός επένδυσης:** Από 5.000.000€ έως 45.000.000€
- **Δικαιούχοι :** Ως «Δικαιούχος» ορίζεται για νέες επιχειρήσεις το νομικό πρόσωπο που υποβάλλει πρόταση και για υπό σύσταση επιχειρήσεις το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (ή η ομάδα προσώπων) που υποβάλλει πρόταση για τη δημιουργία επιχείρησης. Δικαιούχοι της δράσης είναι νέες και υπό σύσταση μεγάλες επιχειρήσεις που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο στις περιοχές Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης, σχετιζόμενο με επιλέξιμους ΚΑΔ. Ως νέες επιχειρήσεις νοούνται αυτές που έχουν ξεκινήσει μετά την 1/1/2023 και ως υπό σύσταση οι επιχειρήσεις που θα συσταθούν μετά την υποβολή της αίτησης
- **Ένταση ενίσχυσης:** Από 30% έως 75% του προϋπολογισμού της επένδυσης
- **Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:**
 - i. Επενδυτικές Δαπάνες:**
 - Στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανανεώσιμου υδρογόνου και συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, περιλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας (σύμφωνα με την Οδηγία 2018/2001)
 - Μέγιστο ποσοστό επιλέξιμων δαπανών: 100% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού
 - ii. Λοιπές Δαπάνες:**
 - Στην παραγωγή ενέργειας και τεχνολογίες υψηλής απόδοσης που δεν καλύπτονται από την προηγούμενη κατηγορία
 - Μέγιστο ποσοστό επιλέξιμων δαπανών: 100% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού
- **Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων με Αναπηρία:**
 - Μέγιστο επιλέξιμο ποσό: 60.000€ συνολικά για την επιχείρηση και έως 15.000€ ανά Εργαζόμενο με Αναπηρία (EME)

- Επιλέξιμο ποσοστό: 100% του μισθολογικού κόστους για την απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία

3. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σε περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας & Μεγαλόπολης

- **Προϋπολογισμός προγράμματος:** 20.000.000€
- **Ελάχιστος και Μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός επένδυσης:** Από 500.000€ έως 12.000.000€
- **Δικαιούχοι :** Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι Υφιστάμενες Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο σε επιλέξιμες δραστηριότητες. Ως υφιστάμενες θεωρούνται οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την έκδοση της πρόσκλησης και έχουν κλείσει τουλάχιστον μία διαχειριστική χρήση, με υποβλημένα τα απαιτούμενα φορολογικά έντυπα στην ΑΑΔΕ
- **Ένταση ενίσχυσης:** Από 50% έως 75% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- **Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και μέγιστα επιλέξιμα ποσοστά επί του Επιχορηγούμενου προϋπολογισμού ή/και μέγιστα όρια:**
 - i. **Επενδυτικές δαπάνες στην παραγωγή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ανανεώσιμου υδρογόνου και συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, περιλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας (σύμφωνα με την Οδηγία 2018/2001).**
 - Έως 100% (Άρθρο 41 ΓΑΚ)
 - ii. **Λοιπές Δαπάνες:**
 - Έως 100% (Άρθρο 41 ΓΑΚ)
 - iii. **Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων με Αναπηρία:**
 - 60.000 € και έως 15.000€ ανά ΕΜΕ (Άρθρο 33 ΓΑΚ)
 - iv. **Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις**
 - Έως 10% και μέχρι 200.000€ (Άρθρο 19 ΓΑΚ)
 - v. **Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding**
 - Έως 10% και μέχρι 150.000€ (Άρθρο 18 ΓΑΚ)

- vi. Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
 - Έως 5% και μέχρι 50.000€ (Άρθρο 18 ΓΑΚ)
 - vii. Τεχνικές Μελέτες απαραίτητως συνδεόμενες με δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου
 - Έως 10% και μέχρι 500.000€ (Άρθρο 18 ΓΑΚ)
- 4. Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σε περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας & Μεγαλόπολης**
- **Προϋπολογισμός προγράμματος:** 20.000.000€
 - **Ελάχιστος και Μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός επένδυσης:** Από 500.000€ έως 12.000.000€
 - **Δικαιούχοι :** Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι νέες και υπό σύσταση Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον ορισμό του Καν. ΕΕ 651/2014, που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο σε επιλέξιμες δραστηριότητες. Ορισμός της επιχείρησης ως μικρής, πολύ μικρής ή μεσαίας ισχύει εφόσον τα κριτήρια απασχόλησης και χρηματοοικονομικών ορίων τηρούνται για δύο συνεχόμενα έτη. Ως νέες θεωρούνται οι επιχειρήσεις που ξεκίνησαν μετά την 01/01/2023, ενώ ως υπό σύσταση οι επιχειρήσεις που θα συσταθούν μετά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
 - **Ένταση ενίσχυσης:** Από 50% έως 75% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
 - **Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και μέγιστα επιλέξιμα ποσοστά επί του Επιχορηγούμενου προϋπολογισμού ή/και μέγιστα όρια:**
 - i. Επενδυτικές δαπάνες στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανανεώσιμου υδρογόνου και συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, περιλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας (σύμφωνα με την Οδηγία 2018/2001).
 - Έως 100% (Άρθρο 41 ΓΑΚ)
 - ii. Λοιπές Δαπάνες:
 - Έως 100% (Άρθρο 41 ΓΑΚ)
 - iii. Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων με Αναπηρία:

- 60.000 € και έως 15.000€ ανά ΕΜΕ (Άρθρο 33 ΓΑΚ)
- iv. **Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις**
 - Έως 10% και μέχρι 200.000€ (Άρθρο 19 ΓΑΚ)
- v. **Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding**
 - Έως 10% και μέχρι 150.000€ (Άρθρο 18 ΓΑΚ)
- vi. **Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου**
 - Έως 5% και μέχρι 50.000€ (Άρθρο 18 ΓΑΚ)
- vii. **Τεχνικές Μελέτες απαραίτητες συνδεδεμένες με δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου**
 - Έως 10% και μέχρι 500.000€ (Άρθρο 18 ΓΑΚ)

Τα προγράμματα αυτά εστιάζουν στην υποστήριξη της μετάβασης της χώρας σε καθαρές και βιώσιμες μορφές ενέργειας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές που πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση. Μέσω της ενίσχυσης καινοτόμων ενεργειακών τεχνολογιών, στοχεύουν στην τόνωση της τοπικής οικονομίας, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής. Η επένδυση σε αυτές τις τεχνολογίες επιταχύνει τη μετάβαση της χώρας σε μία κλιματικά ουδέτερη οικονομία, προάγοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη και προστατεύοντας το περιβάλλον. Κύριοι στόχοι παραμένουν η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και η διασφάλιση της περιβαλλοντικής προστασίας.

Αξιολόγηση των Επενδυτικών Σχεδίων

Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων θα πραγματοποιηθεί μέσω συγκριτικής αξιολόγησης, εστιάζοντας στη βιωσιμότητα των προτάσεων, την εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών και την προσφορά τους στην τοπική κοινωνία και οικονομία. Η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) θα ξεκινήσει στις **9 Απριλίου 2025**, και η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων λήγει στις **13 Ιουνίου 2025, ώρα 15:00**.

Η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών είναι η ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ. **Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης των έργων είναι 36 μήνες από την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης.**

Δ. Ενημερωτικό Δράσης: Cash Rebate Greece FTV-Δράση Β' μικρομεσαίες επιχειρήσεις (MME)

Εισαγωγή

Το πρόγραμμα Cash Rebate Greece-FTV (CRGR-FTV) – Δράση Β' για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (MME) αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο ενίσχυσης της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα, προσφέροντας οικονομική στήριξη σε κινηματογραφικές και τηλεοπτικές παραγωγές. Με στόχο την ενδυνάμωση του κλάδου και την προσέλκυση εγχώριων και διεθνών επενδύσεων, το πρόγραμμα παρέχει επιστροφή χρημάτων (cash rebate) σε επιλέξιμες δαπάνες, καθιστώντας την Ελλάδα έναν ελκυστικό προορισμό για δημιουργούς περιεχομένου. Μέσω αυτής της δράσης, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποκτούν πρόσβαση σε κρίσιμη χρηματοδότηση, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα του οπτικοακουστικού τομέα. Η Δράση χρηματοδοτείται από πόρους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027. Η συνολική δημόσια δαπάνη της προκηρυσσόμενης με την παρούσα Δράση Β' ανέρχεται σε 100.000.000,00€ Ενδιάμεσος Φορέας Υλοποίησης: Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Όπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας Α.Ε. – Creative Greece.

Δικαιούχοι του προγράμματος

Στο πρόγραμμα μπορούν να ενταχθούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις (MME) που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οπτικοακουστικών παραγωγών και πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

- ✓ Έχουν ή θα αποκτήσουν εγκατάσταση στην Ελλάδα έως την καταβολή της ενίσχυσης
- ✓ Ασχολούνται με την παραγωγή ή εκτέλεση παραγωγής οπτικοακουστικών έργων
- ✓ Συμμετέχουν σε διασυνοριακές παραγωγές, ενισχύοντας τη διεθνή συνεργασία
- ✓ Πραγματοποιούν τις επιλέξιμες δαπάνες εντός της ελληνικής επικράτειας, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του κλάδου στη χώρα

Δεν μπορούν να λάβουν ενίσχυση επιχειρήσεις που:

- ✗ Θεωρούνται προβληματικές σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014.

- ✗ Έχουν διακόψει παρόμοια δραστηριότητα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο τα τελευταία 2 χρόνια.
- ✗ Υλοποιούν έργα για λογαριασμό του δημόσιου τομέα ή του τηλεοπτικού σταθμού της Βουλής.
- ✗ Έχουν διαταγή ανάκτησης ενίσχυσης λόγω παράνομης κρατικής βοήθειας.

Προσοχή το έργο δεν πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή της αίτησης!

Η Δράση Β' του προγράμματος CRGR-FTV παρέχει χρηματοδότηση για την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, με συνολικό προϋπολογισμό 100.000.000€, ο οποίος κατανέμεται στις Περιφέρειες της χώρας ως εξής:

- Λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες (Βόρειο Αιγαίο, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Κρήτη κ.λπ.): **78.000.000€**
- Περιφέρειες σε Μετάβαση (Αττική, Νότιο Αιγαίο): **22.000.000€**

Η ενίσχυση χορηγείται για να καλύψει ένα ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών του έργου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Η ενίσχυση καλύπτει το **40%** του συνολικού ποσού των επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες πραγματοποιούνται εντός της ελληνικής επικράτειας.
- Η αξία των επιλέξιμων δαπανών δεν μπορεί να υπερβαίνει το **80%** του συνολικού κόστους του έργου, με το υπόλοιπο ποσοστό να καλύπτεται από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Η χρηματοδότηση καταβάλλεται εφάπαξ και το συνολικό ποσό της επιχορήγησης για κάθε έργο δεν μπορεί να ξεπερνά τα **8.000.000€**. Η ακριβής καταβολή γίνεται μετά την ολοκλήρωση και πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου.

Η ενίσχυση μπορεί να συνδυαστεί με άλλες κρατικές επιχορηγήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων **δεν ξεπερνά το 50% του συνολικού κόστους παραγωγής του έργου.** Ωστόσο, υπάρχουν αυξημένα όρια για ειδικές περιπτώσεις:

- Σε περίπτωση **διασυνοριακής συμπαραγωγής**, το όριο ενίσχυσης αυξάνεται στο **60%** του συνολικού κόστους παραγωγής.
- Για **δύσκολες παραγωγές**, η ενίσχυση μπορεί να φτάσει το **100%** του συνολικού κόστους παραγωγής.

Η ένταξη επενδυτικών σχεδίων οπτικοακουστικών έργων στο καθεστώς ενίσχυσης CRGR-FTV προϋποθέτει την τήρηση συγκεκριμένων προϋποθέσεων και την ικανοποίηση των απαιτούμενων ελάχιστων δαπανών. Οι βασικές κατηγορίες έργων και οι σχετικές ελάχιστες επιλέξιμες δαπάνες διαμορφώνονται ως εξής:

1. Επιλέξιμες Επενδύσεις: Για την ένταξη χρηματοδότησης οπτικοακουστικού έργου (μυθοπλασία ή δημιουργική τεκμηρίωση) απαιτείται το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών να πραγματοποιούνται στην ελληνική επικράτεια. Οι απαιτούμενες ελάχιστες επιλέξιμες δαπάνες διαφέρουν ανάλογα με το είδος του έργου:

- Κινηματογραφική ή τηλεοπτική ταινία μυθοπλασίας: 200.000€
- Κινηματογραφική ή τηλεοπτική ταινία δημιουργικής τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ): 60.000€
- Κινηματογραφική ή τηλεοπτική ταινία μικρού μήκους: 45.000€
- Μεμονωμένο επεισόδιο μίνι τηλεοπτικής σειράς (16 επεισόδια ή λιγότερα): 120.000€ ανά επεισόδιο
- Μεμονωμένο επεισόδιο τηλεοπτικής σειράς (17-150 επεισόδια): 35.000€ ανά επεισόδιο
- Επεισόδιο τηλεοπτικής σειράς δημιουργικής τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ): 25.000€ ανά επεισόδιο

Οι παραπάνω δαπάνες αφορούν το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό για κάθε έργο και περιλαμβάνουν τα έξοδα παραγωγής στην Ελλάδα.

2. Συνολικός Προϋπολογισμός Έργου Για να πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης στο καθεστώς ενίσχυσης, ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου πρέπει να είναι τουλάχιστον διπλάσιος των ελάχιστων απαιτούμενων επιλέξιμων δαπανών:

- Για κινηματογραφική ή τηλεοπτική ταινία μυθοπλασίας: τουλάχιστον 400.000€
- Για κινηματογραφική ή τηλεοπτική ταινία δημιουργικής τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ): τουλάχιστον 120.000€
- Για κινηματογραφική ή τηλεοπτική ταινία μικρού μήκους: τουλάχιστον 90.000€
- Για επεισόδιο μίνι τηλεοπτικής σειράς (16 επεισόδια ή λιγότερα): τουλάχιστον 240.000€ ανά επεισόδιο
- Για επεισόδιο τηλεοπτικής σειράς μυθοπλασίας (17-150 επεισόδια): τουλάχιστον 70.000€ ανά επεισόδιο
- Για επεισόδιο τηλεοπτικής σειράς δημιουργικής τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ): τουλάχιστον 50.000€ ανά επεισόδιο

3. Πολιτιστικά Κριτήρια : Τα επενδυτικά σχέδια για την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων πρέπει να πληρούν τα πολιτιστικά κριτήρια που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι του κανονισμού CRGR-FTV. Αυτά τα κριτήρια περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με τη δημιουργική αξία και την πολιτιστική διάσταση του έργου, προκειμένου να ενταχθούν στο καθεστώς ενίσχυσης.

4. Εξαιρέσεις : Δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση μέσω του καθεστώτος CRGR-FTV για τα εξής είδη έργων:

- ✗ Βιντεοσκοπημένες ή κινηματογραφημένες καλλιτεχνικές παραστάσεις (π.χ., θέατρο, όπερα, χορός, μουσική κ.ά.)
- ✗ Αθλητικές εκπομπές και κάλυψη αθλητικών γεγονότων
- ✗ Ενημερωτικές ή ειδησεογραφικές εκπομπές
- ✗ Ψυχαγωγικές εκπομπές, προγράμματα λόγου ή τηλεοπτικές συνεντεύξεις
- ✗ Διαφημιστικά μηνύματα, τηλεπωλήσεις και κοινωνικά μηνύματα
- ✗ Προγράμματα με πορνογραφικό περιεχόμενο
- ✗ Προγράμματα που εισάγουν ή προάγουν διακρίσεις (λόγω φύλου, φυλής, θρησκείας κ.λπ.)

Η χρηματοδότηση καλύπτει τις επιλέξιμες δαπάνες για την παραγωγή οπτικοακουστικού έργου, σύμφωνα με το άρθρο 28 του νόμου 5105/2024. Οι δαπάνες αυτές πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια και το ποσοστό τους δεν μπορεί να ξεπερνά το 80% του συνολικού κόστους παραγωγής του έργου. Το συνολικό κόστος παραγωγής περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιούνται για την παραγωγή, ανεξαρτήτως τοποθεσίας.

Επιπλέον, όταν οι επιλέξιμες δαπάνες ενός έργου ξεπερνούν τα 8.000.000€, επιτρέπεται η αναγνώριση παραστατικών για αμοιβές σκηνοθέτη και πρωταγωνιστών (cast) από φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες του εξωτερικού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν προέρχονται από μη συνεργάσιμα κράτη. Η αξία των παραστατικών αυτών (χωρίς ΦΠΑ) δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του συνολικού ποσού των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

Οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν:

- Αμοιβές σεναριογράφου, σκηνοθέτη, παραγωγού, πρωταγωνιστών (α' και β' ρόλου - above the line) και αμοιβές για πνευματικά δικαιώματα.
- Αμοιβές συνεργείου ηθοποιών και εκτελεστή παραγωγής, καθώς και απρόβλεπτα.
- Δαπάνες σχεδιασμού και υλοποίησης παραγωγής, καθώς και απρόβλεπτα.

- Δαπάνες Τεχνικού Εξοπλισμού και απρόβλεπτα.
- Δαπάνες για ταξίδια, διαμονή, διατροφή και απρόβλεπτα.
- Δαπάνες μοντάζ και επεξεργασίας, καθώς και απρόβλεπτα.
- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες άμεσα συνδεδεμένες με το αποτέλεσμα του έργου και απρόβλεπτα.

Αυτές οι δαπάνες αποτελούν τα θεμέλια για τη χρηματοδότηση της παραγωγής, διασφαλίζοντας τη σωστή κατανομή πόρων και την ολοκλήρωση του έργου σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους και προϋποθέσεις.

Για την παραγωγή ή/και μεταπαραγωγή ενός έργου, επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες που πληρούν τα εξής κριτήρια:

- ✓ Πραγματοποιήθηκαν για την υλοποίηση του έργου: Οι δαπάνες πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένες με τη δημιουργία και ολοκλήρωση του έργου.
- ✓ Εξοφλήθηκαν από τον φορέα ή τον δικαιούχο: Η πληρωμή πρέπει να έχει γίνει από το φορέα του έργου ή τον δικαιούχο της ενίσχυσης.
- ✓ Τεκμηριώνονται με τιμολόγια ή ισοδύναμα έγγραφα: Οι δαπάνες πρέπει να καταγράφονται με παραστατικά (τιμολόγια, συμφωνητικά κ.λπ.), τα οποία να έχουν αναγραφεί με τον μοναδικό κωδικό υποβολής της αίτησης είτε στο πρωτότυπο είτε με σφραγίδα.
- ✓ Πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά ότι τα ποσά καταβλήθηκαν στον εκάστοτε δικαιούχο.
- ✓ Όλες οι δαπάνες πρέπει να καταγράφονται στα λογιστικά αρχεία του φορέα, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και τις απαιτήσεις του Ν. 4308/2014 (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).
- ✓ Στην αιτιολογία των παραστατικών θα πρέπει να αναφέρεται το οπτικοακουστικό έργο το οποίο αφορά η δαπάνη.

Οι επιλέξιμες δαπάνες αναγνωρίζονται μόνο αν πληρούν συγκεκριμένους όρους. Αυτοί οι όροι περιλαμβάνουν:

- **Δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων:** Οι δαπάνες ταξιδιών προς και από την Ελλάδα ή εντός της χώρας αναγνωρίζονται εφόσον σχετίζονται με την παραγωγή του έργου και πραγματοποιούνται εντός του χρονικού πλαισίου παραγωγής του.
- **Κόστος ιδιόκτητου εξοπλισμού:** Δεν αναγνωρίζεται το κόστος για τη χρήση ιδιόκτητου εξοπλισμού της παραγωγού, όμως η μεταφορά του εξοπλισμού με

κατάλληλα παραστατικά (όπως παραστατικά διακίνησης) θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.

- **Αμοιβές εργαζομένων:** Οι αμοιβές εργαζομένων που απασχολούνται στην παραγωγή του έργου στην ελληνική επικράτεια αναγνωρίζονται, και πρέπει να τεκμηριώνονται με time sheets που θα αναφέρουν τη συγκεκριμένη απασχόληση των εργαζομένων στο έργο. Η ενίσχυση αφορά μόνο το τμήμα των αμοιβών που αντιστοιχεί στην απασχόληση για την παραγωγή του έργου.
- **Αμοιβή εκτελέστριας παραγωγής:** Η αμοιβή της εκτελέστριας παραγωγής αναγνωρίζεται μέχρι το 10% του συνολικού κόστους του έργου που ανέλαβε να εκτελέσει η εν λόγω παραγωγός.
- **Δαπάνες για καύσιμα:** Οι δαπάνες για καύσιμα που συνδέονται με την παραγωγή αναγνωρίζονται μόνο έως το 0,02% του συνολικού επιλέξιμου κόστους παραγωγής.
- **Αμοιβές σεναριογράφου, σκηνοθέτη και βασικών ηθοποιών (cast):** Επιτρέπεται η αναγνώριση παραστατικών από αλλοδαπές εταιρείες για τις αμοιβές του σεναριογράφου, σκηνοθέτη και βασικών ηθοποιών (cast), με τον περιορισμό ότι τα παραστατικά προέρχονται από συνεργάσιμα κράτη και ότι η αξία τους (χωρίς ΦΠΑ) δεν ξεπερνά το 20% των επιλέξιμων δαπανών του έργου.
- **Πνευματικά δικαιώματα για μουσική και προϋφιστάμενα έργα:** Οι δαπάνες για πνευματικά δικαιώματα μουσικής και για την απόκτηση αδειών εκμετάλλευσης προϋφιστάμενων έργων δεν θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες.

Κατά τον υπολογισμό του συνολικού επιλέξιμου κόστους παραγωγής, ισχύουν οι παρακάτω περιορισμοί:

- **Ασφάλιστρα και εγγυήσεις:** Αυτά προσμετρώνται στο επιλέξιμο κόστος, αλλά το μέγιστο ποσό αναγνωρίσιμης δαπάνης είναι το 5% του συνολικού επιλέξιμου κόστους παραγωγής.
- **Δικαιώματα μουσικής και αμοιβές σεναριογράφου, σκηνοθέτη και πρωταγωνιστών:** Αυτές οι δαπάνες μπορούν να προσμετρηθούν μέχρι το 30% του συνολικού επιλέξιμου κόστους.
- **Δαπάνες για χρηματοοικονομικά και πάγια περιουσιακά στοιχεία:** Δεν προσμετρώνται στο επιλέξιμο κόστος παραγωγής οι δαπάνες για πάγια περιουσιακά στοιχεία (όπως τεχνολογικός εξοπλισμός, οικοπέδα, κτίρια) καθώς και τα χρηματοοικονομικά έξοδα (όπως δάνεια, τόκοι, τραπεζικά έξοδα, συναλλαγματικές διαφορές, φόροι κ.λπ.).

- **Δαπάνες προώθησης και επικοινωνίας:** Οι δαπάνες για προώθηση, προβολή ή επικοινωνία του έργου δεν υπολογίζονται ως επιλέξιμες δαπάνες.

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της επιλεξιμότητας δαπανών καθώς και η διάρκεια ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων για τη Δράση Β καθορίζονται από τα εξής:

- **Ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών:** Είναι η ημερομηνία υποβολής της αίτησης ένταξης χρηματοδότησης. Από αυτήν την ημερομηνία και μετά, οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος.
- **Ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας δαπανών:** Η επιλεξιμότητα των δαπανών λήγει στις **31 Δεκεμβρίου 2029**. Όλες οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν μετά την εν λόγω ημερομηνία δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.

Μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου: Η διάρκεια ολοκλήρωσης του έργου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 χρόνια από την ημερομηνία αποστολής των αποτελεσμάτων έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης.

Περίοδος, τρόπος υποβολής και διάρκεια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

Η υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης και των φακέλων υποψηφιότητας έχει ξεκινήσει από 16/01/2025 και η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή προς υποβολή αιτήσεων μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης καταβάλλεται παράβολο 0,0005 επί των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, με ελάχιστο ποσό 500€. Στην περίπτωση παραγωγής περισσότερων επεισοδίων, το παράβολο υπολογίζεται επί του συνόλου των δαπανών όλων των επεισοδίων.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα αξιολογηθούν με **σειρά προτεραιότητας**, σύμφωνα με την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής στο ΟΠΣΚΕ

Η έναρξη επιλεξιμότητας των δαπανών ξεκινάει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και τα επενδυτικά σχέδια θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως την 31/12/2029.

Ε. Παράταση Υποβολής Αιτήσεων σε Πρόγραμμα Ενεργειακής Αναβάθμισης - Συστήματα Αποθήκευση στις επιχειρήσεις

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με σκοπό τη διευκόλυνση των υποψήφιων δικαιούχων στην προσπάθεια συλλογής και ορθής υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών ανακοίνωσε την **παράταση έως τις 30 Απριλίου του 2025 του παρακάτω προγράμματος:**

❖ **Συστήματα Αποθήκευσης στις Επιχειρήσεις (153,7 εκατ. ευρώ)**

Το πρόγραμμα επιχορηγεί επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και κλάδου οικονομικής δραστηριότητας, για την εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης (μπαταρίας) σε σχεδιαζόμενα φωτοβολταϊκά συστήματα ή για την εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης (μπαταρίας) σε υφιστάμενα, ενεργά φωτοβολταϊκά συστήματα.

Και στις δύο περιπτώσεις, επιδοτείται, αποκλειστικά, το σύστημα αποθήκευσης.

- Οι αιτήσεις κατατίθενται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του προγράμματος: <https://exoikonomo-epixeiro-fotovoltaika.gov.gr>.
- Οι ενδιαφερόμενοι για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να καλούν στο τηλέφωνο: 213 151 3740 (καθημερινές, 9:00 π.μ. – 5:00 μ.μ.).

Δικαιούχοι του προγράμματος

Στο πλαίσιο του Προγράμματος επιδοτούνται όλες οι επιχειρήσεις, **μικρές (εμπεριέχονται και οι πολύ μικρές), μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις.**

Ο αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζουν τις κατηγορίες επιχειρήσεων:

- Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
- Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

- Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Είδος και ύψους ενίσχυσης

Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης που λαμβάνει κάθε Δικαιούχος υπολογίζεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 400.000,00 € ανά Δικαιούχο.

Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε:

- 50% για μικρές επιχειρήσεις
- 40% για μεσαίες επιχειρήσεις
- 30% για μεγάλες επιχειρήσεις

Επιλέξιμες Δαπάνες

➤ Κύριες Δαπάνες

- Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης & των παρελκόμενων (πίνακες, καλώδια, έξυπνοι μετρητές κλπ) (για μπαταρία χωρητικότητας 1h)
 - Μπορούν αθροιστικά να κυμαίνονται από 0% ως 100% του συνολικού προϋπολογισμού, με μέγιστο ποσό 400.000 €/MWh
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης & των παρελκόμενων (πίνακες, καλώδια, έξυπνοι μετρητές κλπ) (για μπαταρία χωρητικότητας 1h έως 2h)
 - Μπορούν αθροιστικά να κυμαίνονται από 0% ως 100% του συνολικού προϋπολογισμού, με μέγιστο ποσό 350.000 €/MWh
- Προμήθεια και εγκατάσταση Energy Management System
 - Μπορούν αθροιστικά να κυμαίνονται από 0% ως 10% του συνολικού προϋπολογισμού, με μέγιστο ποσό ανά αίτηση 40.000 €

➤ Υποστηρικτικές Δαπάνες

- Μελέτη / Διαστασιολόγηση του συστήματος
 - Μπορούν αθροιστικά να κυμαίνονται από 0% ως 3% του συνολικού προϋπολογισμού με μέγιστο ποσό 5.000 € / MWh και έως τις 20.000 € ανά φωτοβολταϊκό.

- Σύμβουλος Διοίκησης Έργου
 - Μπορούν αθροιστικά να κυμαίνονται από 0% ως 2% του συνολικού προϋπολογισμού με μέγιστο ποσό ανά αίτηση 15.000€
- Κόστος διασύνδεσης με ΔΕΔΔΗΕ / ΑΔΜΗΕ
 - Έως 5.000 € ανά παροχή

Το εν λόγω πρόγραμμα υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης–NextGeneration EU.

ΣΤ. Επιχορήγηση φορέων κοινωνικής αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Έχει ξεκινήσει η δράση για την επιχορήγηση φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου η οποία στοχεύει στην ενίσχυση παραγωγικών εγχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας, στη μείωση της ανεργίας κυρίως εύάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού και στην ενίσχυση της απασχόλησης με τη δημιουργία ή/και τη διατήρηση θέσεων εργασίας σε φορείς ΚΑΛΟ.

Το κατώτατο όριο συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού ανά έργο είναι 25.000€ και το ανώτατο 80.000€.

Ο προϋπολογισμός της δράσης κατανέμεται ως εξής:

- ποσοστό 60% για υφιστάμενους φορείς ΚΑΛΟ
- ποσοστό 40% για υπό σύσταση φορείς ΚΑΛΟ

με δυνατότητα μεταφοράς πόρων από τη μια κατηγορία στην άλλη εφόσον δεν καλυφθούν οι επιμέρους προϋπολογισμοί από τις εγκεκριμένες αιτήσεις κάθε κατηγορίας.

Η διάρκεια υλοποίησης των πράξεων είναι δεκαοκτώ (18) μήνες.

Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις η δημιουργία μίας τουλάχιστον νέας θέσης εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (δηλαδή 1,5 ΕΜΕ) μισθωτής εργασίας ή αντίστοιχων θέσεων μερικής απασχόλησης για όλη την διάρκεια του προγράμματος είναι υποχρεωτική.

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις η διατήρηση των ΕΜΕ μισθωτής εργασίας της επιχείρησης του έτους αναφοράς (2023) καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης είναι υποχρεωτική.

Οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες για την επιχείρηση από την ημερομηνία πρόσληψης του κάθε ωφελούμενου (εφόσον πρόκειται για νέα θέση εργασίας) και από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης (εφόσον πρόκειται για θέσεις που διατηρούνται).

Ο συνολικός προϋπολογισμός προκύπτει από τις δαπάνες μισθοδοσίας (υφιστάμενο και νέο προσωπικό) συν 40% επί των επιλέξιμων δαπανών μισθοδοσίας για άλλες άμεσες και έμμεσες δαπάνες.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης σύμφωνα με τα εγκεκριμένα κριτήρια και όπως περιγράφεται στην αναλυτική πρόσκληση.

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην ΕΛΑΝΕΤ, τηλ. 2130166100 και email kalo@elanet.gr.

➤ **Σε ποιους απευθύνεται**

Υπό σύσταση και υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Λ.Ο. του άρθρου 3 του ν.4430/2016 (Α' 205), όπως ισχύει.

➤ **Περίοδος υποβολής**

Από 28/3/2025 έως 30/5/2025

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό Έντυπο υποβολής Χρηματοδότησης στο Παράρτημα Ι) και συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

➤ **Περιοχή εφαρμογής**

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

➤ **Τι χρηματοδοτείται**

Στο πλαίσιο της δράσης ενισχύονται επιχειρηματικά σχέδια φορέων ΚΑΛΟ επιχορηγούμενου προϋπολογισμού 25.000€ έως 80.000€. Η διάρκεια της δράσης είναι 24 μήνες (από τους οποίους οι 18 είναι η διάρκεια υλοποίησης).

Η επιχορήγηση καλύπτει το συνολικό μισθολογικό κόστος ανά ωφελούμενο για ένα ανθρωπομήνα πλήρους απασχόλησης με 25 ημέρες ασφάλισης το μήνα.

Το μισθολογικό κόστος αποζημιώνεται ως άμεση δαπάνη, βάσει παραστατικών, στους δικαιούχους. Το επιλέξιμο μισθολογικό κόστος ανά ΕΜΕ (πλήρης απασχόληση για 12 μήνες) δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 20.000 ευρώ, (συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων αδείας και εορτών).

➤ **Προϋπολογισμός**

€ 1.500.000

➤ **Σχετικά αρχεία**

Παρακαλείται για περισσότερα πατήστε εδώ: [Πρόσκληση](#)

2. ΘΕΜΑΤΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

A. Η Επίδραση των κλιματικών αλλαγών στην κατασκευαστική βιομηχανία

Η κλιματική αλλαγή είναι πλέον αδιαμφισβήτητο γεγονός που επηρεάζει κάθε τομέα της κοινωνίας μας, και η κατασκευαστική βιομηχανία δεν αποτελεί εξαίρεση. Οι πολιτικοί μηχανικοί καλούνται να αναπτύξουν λύσεις που θα εξασφαλίσουν την ανθεκτικότητα των κατασκευών τους, ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων που προκαλεί η κλιματική αλλαγή. Στο παρόν άρθρο, θα εξετάσουμε πως η κλιματική αλλαγή επηρεάζει την κατασκευαστική βιομηχανία και ποιες στρατηγικές μπορούν να εφαρμοστούν για την προσαρμογή των έργων υποδομής στις νέες συνθήκες.

1. Αυξημένα ακραία καιρικά φαινόμενα

Η συχνότητα και η ένταση ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως οι καύσωνες, οι ισχυρές βροχοπτώσεις και οι πλημμύρες, έχουν αυξηθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής. Οι κατασκευές πρέπει να είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να αντέχουν σε αυτές τις ακραίες συνθήκες. Οι πολιτικοί μηχανικοί πρέπει να προβλέπουν την ένταση των φαινομένων αυτών και να λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες κινδύνου κατά τον σχεδιασμό κτιρίων και υποδομών.

Για παράδειγμα, η ενίσχυση των θεμελίων και η υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών αντισεισμικής προστασίας και αντίστασης στον αέρα και το νερό είναι απαραίτητες για την προστασία των έργων.

2. Άνοδος της στάθμης της θάλασσας

Η άνοδος της στάθμης των θαλασσών λόγω της τήξης των πάγων επηρεάζει τις παράκτιες περιοχές και τις υποδομές τους. Οι πόλεις και τα έργα που βρίσκεται κοντά στις ακτές κινδυνεύουν από πλημμύρες και διαβρώσεις των ακτών. Οι πολιτικοί μηχανικοί καλούνται να σχεδιάσουν έργα που να περιλαμβάνουν λύσεις για την αναχίτιση της πλημμύρας, όπως αναχώματα και προστατευτικά συστήματα, αλλά και να προβλέψουν την ανάγκη για αναβάθμιση των υποδομών στις περιοχές αυτές.

Η χρήση νέων υλικών ανθεκτικών στο νερό και η σχεδίαση πιο ευέλικτων υποδομών που μπορούν να προσαρμοστούν στις αλλαγές του τοπίου είναι κρίσιμη για την προστασία των παράκτιων περιοχών.

3. Αλλαγές στις απαιτήσεις υλικών και κατασκευαστικών τεχνικών

Η κλιματική αλλαγή επιβάλλει τη χρήση πιο βιώσιμων και ανθεκτικών υλικών. Τα παραδοσιακά οικοδομικά υλικά, όπως το τσιμέντο, αποτελούν μεγάλο μέρος του αποτυπώματος άνθρακα της κατασκευαστικής βιομηχανίας. Ωστόσο, η βιομηχανία αναζητά εναλλακτικές λύσεις, όπως ανακυκλωμένα υλικά και υλικά με μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, για να μειώσει τις εκπομπές CO₂. Επιπλέον, νέες τεχνικές, όπως το Building Information Modeling (BIM), επιτρέπουν τη βελτίωση του σχεδιασμού και της κατασκευής των έργων, προσφέροντας μεγαλύτερη ακρίβεια και καλύτερη εκτίμηση των αναγκών σε υλικά και ενέργεια.

4. Ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα

Η δημιουργία ανθεκτικών και βιώσιμων κατασκευών αποτελεί προτεραιότητα για τον τομέα. Οι πολιτικοί μηχανικοί καλούνται να αναπτύξουν στρατηγικές που όχι μόνο θα αντέχουν στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά θα ενσωματώνουν και πρακτικές αειφορίας. Αυτό περιλαμβάνει την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την ανακύκλωση υλικών, την αποδοτική χρήση του νερού και την εξοικονόμηση ενέργειας κατά τη διάρκεια της κατασκευής και της λειτουργίας των κτιρίων.

5. Νομοθεσία και κανονισμοί

Η νομοθεσία γύρω από την κλιματική αλλαγή εξελίσσεται συνεχώς, με πολλές χώρες να θεσπίζουν αυστηρότερες απαιτήσεις για τη βιωσιμότητα των κατασκευών. Οι πολιτικοί μηχανικοί πρέπει να είναι ενήμεροι για τις τελευταίες νομοθετικές εξελίξεις και να διασφαλίσουν ότι τα έργα τους πληρούν τις απαιτήσεις για την κλιματική προσαρμογή και μετριασμό.

Επιπλέον, η αυξανόμενη πίεση από τις κυβερνήσεις για τη μείωση των εκπομπών CO₂ ενδέχεται να οδηγήσει σε αναθεώρηση των διαδικασιών και των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή.

Η κλιματική αλλαγή επιφέρει μια σειρά από προκλήσεις για την κατασκευαστική βιομηχανία, αλλά παράλληλα ανοίγει και νέες ευκαιρίες για καινοτομία. Οι πολιτικοί μηχανικοί πρέπει να προσαρμόσουν τις μεθόδους τους, να υιοθετήσουν νέες τεχνολογίες και να δώσουν προτεραιότητα στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα. Μέσα από αυτές τις προσαρμογές μπορούμε να δημιουργήσουμε υποδομές που όχι μόνο απέχουν στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, αλλά συμβάλλουν και στην προστασία του περιβάλλοντος για τις επόμενες γενιές.

3. ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

A. Μεμονωμένοι Σταθμοί Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας

Δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ η Υπουργική Απόφαση για τους Μεμονωμένους Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Standalone) με Συσσωρευτές, που θα λειτουργήσουν με αμιγώς εμπορικούς όρους, με την ισχύ που διατίθεται να ανέρχεται στα 4,7GW.

Από την καθυστέρηση, στην επιτάχυνση και με στροφή 180 μοιρών, το ΥΠΕΝ στις 11/03/2025, με την υπ. Αριθμ. Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/28255/1143, αποφάσισε την εμπροσθοβαρή ανάπτυξη Μεμονωμένων Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Standalone) με Συσσωρευτές, δημοσιεύοντας σε ΦΕΚ, σχετική Υπουργική Απόφαση, με βάση την οποία θα διατεθούν άλλα 4,7GW σχετικών έργων, τα οποία θα λειτουργήσουν με αμιγώς εμπορικούς όρους. Υπενθυμίζουμε ότι στη χώρα μας μέχρι σήμερα, έχουν δοθεί μέσω των τριών Διαγωνισμών Αποθήκευσης Ενέργειας, περίπου 900MW έργων με επενδυτική και λειτουργική ενίσχυση (μαζί με τα επίσημα αποτελέσματα του 3^{ου} Διαγωνισμού που αναμένονται τις επόμενες ημέρες), ενώ η συνολική ισχύς των 5,6GW έργων Αποθήκευσης Ενέργειας με συσσωρευτές, που προκύπτουν, ήδη σχεδόν υπερκαλύπτει τον Εθνικό Στόχο του ΕΣΕΚ για το έτος 2030 και την Αποθήκευση (χωρίς να περιλαμβάνονται τα έργα αντλησιοταμίευσης).

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ήταν αλματώδης τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, όπου φέτος η Ελλάδα έγινε και εξαγωγέας «καθαρής» ενέργειας, όταν μέχρι πριν λίγα χρόνια δεν ήταν καν ορατή στη λίστα των χωρών με σημαντικά ποσοστά Α.Π.Ε. στην Ευρώπη. Η υπερπαραγωγή ενέργειας, από ΑΠΕ, ειδικά τις μεσημεριανές ώρες, έφερε στο προσκήνιο ένα σημαντικό πρόβλημα για όλους τους επενδυτές, που δεν είναι άλλο από τις περικοπές των έργων Α.Π.Ε., οι οποίες φτάσανε αρχές Μαρτίου του 2025, ακόμα και το 20%. Το πρόβλημα αυτό, καθώς και της μεταβαλλόμενης παραγωγής των ΑΠΕ, έρχεται να αντισταθμίσει ο ρόλος των Συστημάτων Αποθήκευσης Ενέργειας, ως το απαραίτητο εκείνο εργαλείο για την περαιτέρω προώθηση των ΑΠΕ, τη διαχείριση της υπερπαραγωγής τους, τη ρύθμιση ετεροχρονισμού της παραγωγής ως προς τη ζήτηση, την ευστάθεια και την αποσυμφόρηση των κορεσμένων δικτύων.

Κύρια Σημεία Υπουργικής Απόφασης (ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/28255/1143):

Στην Υπουργική Απόφαση, μεταξύ άλλων, καθορίζονται:

- ✓ Η μέγιστη ισχύς έγχυσης μεμονωμένων Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.) τεχνολογίας συσσωρευτών για τους οποίους μπορούν να χορηγηθούν Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε), οι οποίοι συνδέονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο.
- ✓ Οι δικαιούχοι υποβολής αίτησης, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι με το αίτημα χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για την εγκατάσταση μεμονωμένου Σ.Α.Η.Ε. στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο.
- ✓ Τα απαιτούμενα τεχνικά χαρακτηριστικά των σταθμών αποθήκευσης.
- ✓ Τα κριτήρια αντισυγκέντρωσης και τα κριτήρια επιλογής, που σχετίζονται με τη γεωγραφική θέση του Σ.Α.Η.Ε, το αιτούμενο σημείο σύνδεσης και τη σειρά υποβολής αιτήματος για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.
- ✓ Τα κριτήρια αξιολόγησης για τη διαμόρφωση και τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας αξιολόγησης για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Ομάδες Έργου	Δικαιούχοι Ομάδας	Μέγιστο Όριο Ισχύος ανά Ομάδα [MW]	Ισχύς Ανά Σταθμό [MW]
ΕΣΜΗΕ			
ΕΣΜΗΕ Α1'	Σύναψη ΡΡAs με ενεργοβόρους βιομηχανικούς καταναλωτές χρονικής διάρκειας τουλάχιστον 8 ετών	500	P > 10
ΕΣΜΗΕ Α2'	Σύναψη ΡΡAs με επιχειρήσεις χρονικής διάρκειας τουλάχιστον 8 ετών	100	
ΕΣΜΗΕ Α3'	Κάτοχοι άδειας ΦοΣΕ	300	
ΕΣΜΗΕ Β'	Σταθμοί που εγκαθίστανται εντός Πυρήνα Ζώνων Απολιγνιτοποίησης	250	
ΕΣΜΗΕ Γ'	Υπόλοιτοι Σταθμοί με ισχύ μεγαλύτερη των 10MW	2.650	
ΕΔΔΗΕ			
ΕΔΔΗΕ Α'	Σταθμοί που υποβάλλονται στον ΔΕΔΔΗΕ, με ισχύ μικρότερη και ίση των 10MW, που δεν συνάπτουν ΡΡAs με επιχείρηση ή ενεργοβόρα βιομηχανία	350	5 < P ≤10
ΕΔΔΗΕ Β'		150	1 ≤ P ≤ 5
ΕΔΔΗΕ Γ'		150	P < 1
ΕΔΔΗΕ Δ'	Σύναψη ΡΡAs χρονικής διάρκειας τουλάχιστον οχτώ (8) ετών με επιχειρήσεις για ισχύ και χωρητικότητα που αντιστοιχεί στο σύνολο της ισχύος και χωρητικότητας του Σταθμού	250	P < 10 και μικρότερη από την μέγιστη ισχύ κατανάλωσης της επιχείρησης ή ενεργοβόρου βιομηχανίας

Πιο συγκεκριμένα, το μέγιστο όριο ισχύος Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης που μπορούν να χορηγηθούν από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για μεμονωμένους Σ.Α.Η.Ε., καθορίστηκε σε:

α) 3.800MW μέγιστης ισχύος έγχυσης για προσφορές που χορηγούνται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., στις ακόλουθες υποομάδες:

- 900 MW για Σ.Α.Η.Ε. της Ομάδας Έργων «ΕΣΜΗΕ Α1'», «ΕΣΜΗΕ Α2'» και «ΕΣΜΗΕ Α3'».
- 250 MW για Σ.Α.Η.Ε. της Ομάδας Έργων «ΕΣΜΗΕ Β'».
- 2.650 MW για Σ.Α.Η.Ε. της Ομάδας Έργων «ΕΣΜΗΕ Γ'».

β) 900MW μέγιστης ισχύος έγχυσης για προσφορές που χορηγούνται από τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.

- 350 MW για Σ.Α.Η.Ε. της Ομάδας Έργων «ΕΔΔΗΕ Α'».
- 150 MW για Σ.Α.Η.Ε. της Ομάδας Έργων «ΕΔΔΗΕ Β'».
- 150 MW για Σ.Α.Η.Ε. της Ομάδας Έργων «ΕΔΔΗΕ Γ'».
- 250 MW για Σ.Α.Η.Ε. της Ομάδας Έργων «ΕΔΔΗΕ Δ'».

Η αδειοδοτική ωριμότητα των έργων, μεταξύ άλλων πολλών δικαιολογητικών/προϋποθέσεων, που θα επιτρέπει τους ενδιαφερόμενους, να υποβάλλουν αιτήματα είναι:

α) Να διαθέτουν Άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

β) Να έχουν εκδώσει την προβλεπόμενη από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περιβαλλοντική άδεια για τον Σ.Α.Η.Ε., εφόσον αυτή απαιτείται.

γ) Να έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4951/2022.

Για την ένταξη στις προβλέψεις της παρούσας πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι που πληρούν και τις υπόλοιπες προϋποθέσεις, υποβάλλουν ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.Ε.Ν.) (email: sa.storage@prv.ypeka.gr) με κοινοποίηση στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτηση για ένταξη στις προβλέψεις της παρούσας πρόσκλησης, εντός ενενήντα (90) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας για Σ.Α.Η.Ε. των ομάδων έργων του ΕΣΜΗΕ εκτός των Περιφερειών Κρήτης, Κυκλάδων και Ιονίων Νήσων, και εντός εκατόν πενήντα (150) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας για Σ.Α.Η.Ε. των ομάδων έργων του ΕΔΔΗΕ

και για Σ.Α.Η.Ε. του ΕΣΜΗΕ που εγκαθίστανται στις Περιφέρειες Κρήτης, Κυκλάδων και Ιονίων Νήσων.

Ορισμένα Βασικά Κριτήρια αντισυγκέντρωσης

Για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε μεμονωμένους Σ.Α.Η.Ε., τίθεται ανώτατο συνολικό όριο μέγιστης ισχύος έγχυσης των σταθμών ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων συνδεδεμένων άμεσα ή έμμεσα με αυτό, ίσο με διακόσια πενήντα μεγαβάτ (250 MW).

Ειδικώς για μεμονωμένους Σ.Α.Η.Ε. που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε., για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στο πλαίσιο της παρούσας, τίθεται ανώτατο όριο μέγιστης ισχύος έγχυσης ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων συνδεδεμένων άμεσα ή έμμεσα με αυτό, ίσο με πενήντα μεγαβάτ (50 MW).

Κριτήρια-Προτεραιότητες:

Ανάλογα με την Ομάδα που ανήκει ένα έργο Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, αξιολογείται με βάση ορισμένα κριτήρια, η πιθανότητα λήψης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, που είναι και το ζητούμενο βήμα για κάθε επενδυτή. Τα κριτήρια αυτά με τα οποία κατατάσσονται τα έργα, εν συντομία και ανάλογα με την ομάδα που ανήκει το έργο εφαρμόζονται ένα ή και περισσότερα από τα ακόλουθα:

- Η απόσταση των Σ.Α.Η.Ε. από Υποσταθμούς (Υ/Σ) ή Κέντρα Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) ή από Ενεργοβόρες βιομηχανίες ή επιχειρήσεις.
- Η ημερομηνία κατάθεσης πλήρους αιτήματος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί, ότι οι μεμονωμένοι Σ.Α.Η.Ε. για τους οποίους θα χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οφείλουν να υποβάλουν δήλωση ετοιμότητας εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Σχόλια επί του Νόμου

Δεδομένου του τρόπου αποζημίωσης των έργων Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, από την αγορά, που διαφέρει από παλιότερα καθεστώτα αποζημίωσης έργων ΑΠΕ σε

λειτουργία (FEED IN TARIFF κτλ) και από τις πρώτες αντιδράσεις των τραπεζικών ιδρυμάτων, θεωρούμε μια τουλάχιστον αρχική δυσκολία μεγάλης μερίδας των επενδυτών, να εξυπηρετηθούν από τα τραπεζικά ιδρύματα της χώρας για τη λήψη δανείου, ειδικά για τα έργα που θα συμμετέχουν στην ελεύθερη αγορά και δε θα επιλέξουν την περίπτωση ενός διμερούς συμβολαίου με μια βιομηχανία ή επιχείρηση. Οι επενδύσεις αυτές, ουσιαστικά ανέρχονται σε κάποιες εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ και οι τράπεζες καλούνται να τις χρηματοδοτήσουν και να αναλάβουν το σχετικό «ρίσκο», χωρίς να έχουν τα γνωστά και συγκεκριμένα δεδομένα, που είχαν στα έργα Α.Π.Ε. του παρελθόντος.

Άλλωστε, το απαιτούμενο ύψος των εγγυητικών επιστολών και ο όρος για την «προέγκριση ή έγκριση δανείου» που περιλαμβάνεται στις προϋποθέσεις για τα δικαιολογητικά συμμετοχής και τη διεκδίκηση πιθανότητας ένταξης στα επιτυχόντα έργα της παρούσας, στόχο έχει να «προκρίνει» τα πιο ώριμα σχήματα και μεγάλους παίκτες της αγοράς και επενδυτές, έναντι περισσότερο ευκαιριακών περιπτώσεων που συγκεντρώνουν μεγαλύτερο δείκτη αβεβαιότητας στο επιχειρηματικό τους σχέδιο ή προσπαθούν να ωριμάσουν το έργο για πώλησή του στη δευτερογενή αγορά.

Θεωρούμε λοιπόν, ότι ενδεχομένως το χρονικό διάστημα των ενενήντα (90) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας για Σ.Α.Η.Ε. των ομάδων έργων του ΕΣΜΗΕ εκτός των Περιφερειών Κρήτης, Κυκλάδων και Ιονίων Νήσων, και εντός εκατόν πενήντα (150) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας για Σ.Α.Η.Ε. των ομάδων έργων του ΕΔΔΗΕ και για Σ.Α.Η.Ε. του ΕΣΜΗΕ που εγκαθίστανται στις Περιφέρειες Κρήτης, Κυκλάδων και Ιονίων Νήσων, να μην είναι ικανό για να ανταποκριθούν τα τραπεζικά ιδρύματα, χωρίς προβλήματα και καθυστερήσεις, στο μεγάλο αναμενόμενο ενδιαφέρον των επενδυτών, το οποίο, τουλάχιστον με βάση τη συνολική ισχύ των έργων που διαθέτουν Άδεια Αποθήκευσης είναι υπερδεκαπλάσιο της συνολικής ισχύος των έργων που θα προκριθούν.

Επίσης, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι το Επιχειρηματικό Σχέδιο (business plan) των Μεμονωμένων Σταθμών Αποθήκευσης με Συσσωρευτές, είναι μια δύσκολη άσκηση με πολλές μεταβλητές. Οι μεταβλητές αυτές, υπολογίζονται και εκτιμώνται με βάση την κατάσταση του σήμερα και όσα δύναται να προβλέψουμε. Παρόλα αυτά αστάθμητοι παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν την απόσβεση των επενδύσεων, όπως:

- Η εκτίμηση της συμπεριφοράς των χονδρεμπορικών αγορών σε βάθος χρόνου (25 έτη έχει ισχύ η Άδεια Αποθήκευσης).

- Η εξάρτηση της επένδυσης από τις μακροχρόνιες τιμές των καυσίμων και των ρύπων διοξειδίου του Άνθρακα (CO₂).
- Ο τελικός βαθμός διείσδυσης της κάθε τεχνολογίας ηλεκτροπαραγωγής (ΑΠΕ, συμβατικοί σταθμοί Φ.Α. κτλ) στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.
- Η μείωση του arbitrage, δηλαδή την διαφορά τιμής ηλεκτρικής ενέργειας ανάμεσα στις μεσημεριανές και τις βραδινές ώρες (από τις κύριες πηγές εσόδων του ΣΑΗΕ) από αστάθμητους παράγοντες.
- Γεωπολιτικές αλλαγές, που επηρεάζουν σημαντικά τις τιμές των καυσίμων. Για παράδειγμα οι τιμές του Φυσικού Αερίου, μπορεί να πέσουν αρκετά, αν τερματιστεί ο πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας και να επηρεάζουν αρνητικά (σε αντίθετα περίπτωση θετικά), το Business plan του επενδυτή, αφού θα επιφέρει με την σειρά του μια ορισμένη εξομάλυνση στην αγορά ενέργειας, τουλάχιστον στο βαθμό που η πολεμική σύρραξη προκαλούσε (ανοδικές τάσεις στις τιμές του φυσικού αερίου), επηρεάζοντας αρνητικά το arbitrage για τον επενδυτή.
- Η μείωση της προβλεπόμενης παραγωγής ΑΠΕ (άρα προσδοκώμενης ενέργειας για παροχή της υπηρεσίας Αποθήκευσης), λόγω μη εξάλειψης του αναμενόμενου ποσοστού περικοπών τους.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί η επιφύλαξη που κυριαρχεί σχετικά με τη ραγδαία και ταυτόχρονη ενσωμάτωση έργων Αποθήκευσης ισχύος 4,7GW στο Σύστημα και στο Δίκτυο, χωρίς να υπάρχει ουσιαστική εμπειρία από παλαιότερα έργα (πλην των έργων που πρόκειται να λειτουργήσουν με ενίσχυση και προκρίθηκαν μέσω των ανταγωνιστικών διαδικασιών της ΡΑ.Α.Ε.Υ., τα οποία και δεν έχουν κατασκευαστεί έως σήμερα). Η εμπειρία από την ενσωμάτωση πρώτων έργων θα μπορούσε να αναδείξει τυχόν προβλήματα και να οδηγούσε σε διαφορετικό στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του χαρτοφυλακίου αποθήκευσης της χώρας (π.χ. να σχεδιάζονταν διαφορετικά ο διαμοιρασμός της ισχύος των έργων στους Υ/Σ ή άλλα σημεία σύνδεσης).

Τέλος, δεδομένου ότι έχει ήδη σχεδόν υπερκαλύπτει ο Εθνικός Στόχος του ΕΣΕΚ για το έτος 2030 και την Αποθήκευση (χωρίς να περιλαμβάνονται τα έργα αντλησιοταμίευσης), αναμένουμε λογικά την αναθεώρησή των στόχων (προς τα πάνω) στο άμεσο μέλλον, όπως φαίνεται, ενώ ενδιαφέρον θα έχει η τελική πρόβλεψη και για τα έργα αντλησιοταμίευσης (προς το παρόν ο στόχος ανέρχεται στα 1,7GW).

**4. ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ (ΕΠ) / ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ
ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ΟΥΜΕΔ) ΚΑΙ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ**

Α. Δημοσίευση ΚΥΑ της παρ.12 του αρ.46 του Ν.4982/2022 προς Διαβούλευση

Στο πλαίσιο έκδοσης των κανονιστικών αποφάσεων του ν.4982.2022 «Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων – Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης» (Α'195), τίθεται σε διαβούλευση το σχέδιο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης: **«Ρύθμιση των λεπτομερειών για τη χορήγηση κινήτρων ίδρυσης Επιχειρηματικού Πάρκου και εγκατάστασης εντός αυτού κατ' εφαρμογή της παρ. 12 του άρθρου 46 του ν.4982/2022 (Α' 195)».**

Σκοπός της παρούσας είναι να καθοριστεί η διαδικασία χορήγησης των κινήτρων των άρθρων 28 και 30 του ν.4982/2022 και των συνεπειών παραβίασης των όρων χορήγησης της απαλλαγής και η εξειδίκευση της κατάλληλης νομικής βάσης χορήγησης αυτών.

Η διαβούλευση θα διαρκέσει έως και την Πέμπτη 10-04-2025 και ώρα 14:00.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται η υπό στοιχεία ΠΟΛ 1092/2012 κοινή απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β'1131), ως προς τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης των κινήτρων και τις συνέπειες παραβίασης των όρων χορήγησής τους.

5. ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

A. Ευρωπαϊκή Οδηγία NIS2 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ

Στις 16 Ιανουαρίου 2023 τέθηκε σε ισχύ η Οδηγία NIS2, η οποία εισάγει σημαντικές αλλαγές και βελτιώσεις στο πλαίσιο της κυβερνοασφάλειας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η NIS2, που αντικαθιστά την προηγούμενη Οδηγία του 2016, θέτει ημερομηνία ισχύος την 18 Οκτωβρίου 2024.

Η νέα αυτή Οδηγία αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των δικτύων και των πληροφοριακών συστημάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς και στην προστασία των κρίσιμων υποδομών και υπηρεσιών από κυβερνοαπειλές. Με τις συνεχώς αυξανόμενες και εξελισσόμενες απειλές στον κυβερνοχώρο, η ανάγκη για ισχυρά και ενιαία μέτρα ασφάλειας καθίσταται επιτακτική. Η Οδηγία NIS2 απαντά σε αυτή την ανάγκη με την επιβολή αυστηρότερων απαιτήσεων και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της σε περισσότερους τομείς και οντότητες.

Η NIS2 περιλαμβάνει νέες και ενισχυμένες υποχρεώσεις για τους οργανισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, οι οποίες στοχεύουν στη διασφάλιση της ασφάλειας των δικτύων και των πληροφοριακών συστημάτων τους.

Η Οδηγία NIS2 καλύπτει ένα ευρύτερο πλαίσιο τομέων και δραστηριοτήτων σε σύγκριση με την αρχική Οδηγία NIS. Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτούς τους τομείς υποχρεούνται να συμμορφωθούν και να εφαρμόζουν τις αρχές και απαιτήσεις που περιγράφονται στην Οδηγία. Πιο συγκεκριμένα, οι τομείς αυτοί αφορούν σε δραστηριότητες όπως:

- ενέργεια,
- υγειονομική περίθαλψη,
- μεταφορές αγαθών και ανθρώπων ,
- τραπεζικές υπηρεσίες,
- ψηφιακές υποδομές (τηλεπικοινωνίες)

Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι υπόχρεες στην εφαρμογή της οδηγίας είναι **και όλες οι Μη Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), εταιρείες δηλαδή που απασχολούν περισσότερα από 250 άτομα, ή ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους υπερβαίνει τα 50**

εκατ. ευρώ και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού τους υπερβαίνει τα 43 εκατ. Ευρώ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Η Οδηγία NIS2 θέτει συγκεκριμένες υποχρεώσεις που θα πρέπει να τηρούν οι οργανισμοί όπως:

➤ Διαχείριση Κινδύνων και Μέτρα Κυβερνοασφάλειας

Οι οργανισμοί πρέπει να διενεργούν τακτικές αξιολογήσεις κινδύνου και να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα. Αυτό περιλαμβάνει πολιτικές για την ανάλυση κινδύνων, τη διαχείριση περιστατικών και τη χρήση κρυπτογράφησης και πολυπαραγοντικού ελέγχου ταυτότητας.

➤ Αναφορά Περιστατικών

Η οδηγία επιβάλλει αυστηρές απαιτήσεις αναφοράς περιστατικών. Οι οντότητες πρέπει να αναφέρουν τα περιστατικά στις αρμόδιες αρχές εντός συγκεκριμένων χρονικών πλαισίων, περιλαμβάνοντας αρχική αναφορά εντός 24 ωρών, καθώς και ενδιάμεσες και τελικές αναφορές.

➤ Ασφάλεια Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Οι οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των κινδύνων κυβερνοασφάλειας στις εφοδιαστικές τους αλυσίδες, αξιολογώντας και εφαρμόζοντας μέτρα ασφαλείας για τους προμηθευτές και τους παρόχους υπηρεσιών τους.

➤ Διακυβέρνηση και Λογοδοσία

Η οδηγία τοποθετεί σημαντική ευθύνη στη διοίκηση των οργανισμών για την εποπτεία και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα μέτρα κυβερνοασφάλειας. Αυτό περιλαμβάνει υποχρεωτική εκπαίδευση κυβερνοασφάλειας για τη διοίκηση και λογοδοσία για τη μη συμμόρφωση.